

Inatsisartunut ilaasortaq
Anna Wangenheim, Demokraatit
Inatsisartut@inatsisartut.gl

**Imarpik qulaallugu mittarfittaassat inuussutissarsiutillu taakku nassatassa
pillugit § 37 naapertorlugu apeqquteqaammut 2022-179-imut akissut**

04-01-2023

Suliap nr.: 2022 - 18476

ID. nr. 82434944

Asasara Anna Wangenheim

Inatsisartut suleriaasianni § 37 naapertorlugu imarpik qulaallugu mittarfittaassat inuussutissarsiutillu taakku nassatassa pillugit Naalakkersuisunut apeqquteqaateqarputit. Apeqqutitit uannit akineqartussatut innersuunneqarput. Apeqqutitit matuma kinguliani ataasiakkaarlugit allanneqarput, akissummillu malitseqarlutik.

Postboks 909

3900 Nuuk

Tlf.: (+299) 34 50 00

E-mail: box909@nanoq.gl

www.naalakkersuisut.gl

Apeqqut 1: Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisoq nunarput atlantiku qulaallugu mittarfittaassanut piareersimanginnerarlugu oqariatuuteqarnerminut kisitsisit paasissutissallu suut tunngavigai?

Akissut: Naalakkersuisut ineriartorfissanut periarfissatut ilusilianik piviusuusaartitsiffiusunik, immikkoortuni assigiinngitsuni ineriartortitsinerup ingerlaqqinnerani pilersaarusernermut tullerriiaarinissamullu tunngavissanut tapertaasinnaasunik suliaraqarput. Kiisalu isumaqartoqarpoq, uagut nunatut ataatsimoorluta annertuunik suliassaqtartugut. Ilaatigut Nuummi Arctic Circle Forum-imut aammalu ukiaq manna Vestnorden Travelmart-imut peqataavunga, isumakuluutikka pillugit namminersortunik oqaloqateqarnissara siunertaralugu. Isumaga malillugu qulequtaq pillugu oqallinneq pisariaqartinneqartoq aallartinneqarpoq.

Politikkikkut oqariatuutinnut aasaq manna nuna tamakkerlugu angalaninni nammineerlunga misigisannik innuttaasuniillu saaffiginnissuterpasuarnik, kiisalu tusagassiuutitigut allaaserisanit tunngaveqarput. Imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfittaassat piareersimaffigissagutsigu, aamma inuussutissarsiutit malittaasut ujartuinerup naaperiarnissaanut piareersimanissaat pingaartippara, ilanngullugit akunnittarfinni inissanik neriniartarfinnillu ujartuineq. Ujartuisoqarnerulnerna taamaalilluni assartuinermut suliassaqarfimmi neqeroorutini aamma suliassaqtitsinerulertussaavoq. Tamanna isigalugu pitsaasuvoq, ineriartornissatsinnullu iluaqutaalluni. Kisianni eqqaamasariaqarparput sulisut aammalu angalasut sanngiinnerusut nunatsinni angalasinnaanissaat periarfissaqartussaammat. Tassani pingaartumik utoqqaat, innarluutillit napparsimasullu eqqarsaatigaakka. Illoqarfinnut annerusunut tikittartussaapput aammalu unnuinissamut periarfissaqannginneq nalaattariaqarnagu. Tamatumani angalaneq tamaat isigalugu, angalasoq aallaavigalugu periaaseqarnissaq pisariaqarpoq.

Nammineq isumakuluutima saniatigut allat arlallit aamma oqaatigaat piareersartoqarsimanginnera pillugu, taakkunani Air Greenland, kiisalu borgmesterit ilaapput.

Taamaattumik oqaaseqaatika inuussutissarsiortunut akunnittarfinnik neriniartarfinnillu amerlanerusunik sanaartorlutik aallarteqqullugit kaammattuinerlut paasineqassapput. Tamannalu pillugu inuussutissarsiortut pitsaasumik pilersitsiviulluurtumillu oqaloqatigaakka, taamatullu siunissami aamma taamaassallunga.

Apeqqu 2: Namminersorlutik inuussutissarsiortut akunnittarfinnik sanaartornissaannut aallarnisarnissaat anguniarlugu Naalackersuisut suut suliniutiginiarpaat?

Akissut: Akissuteqarnissamat atugassat Nunanut allanut, Inuussutissarsiortumut Niuernermullu Naalackersuisoqarfik akissuteqartinneqarpoq: "2019-imi Kalaallit Nunaat Danmarkilu isumaqatigiissuteqarput, tassanilu inuussutissarsiutinik ineriartortitsinissaq nukittorsaauginiarlugu 220 mio. koruunit atugassanngortinneqarput. Sisa suleqatigiinnermut akuulermat, taamaalillunilu 100 mio. koruuninik tapiissuteqarmat aningaasaliissutit amerlineqarput. Greenland Venture aamma Vækstfonden Kalaallit Nunaanni angalapput, taakkunanilu aningaasaliissutinik taakkunangaanniit ilaatigut suliaannut piviusunngorsinnaasunut qinnuteqaatinik tigusaqartoqarsimatillugu, namminersorluni akunnittarfilornissami aningaasalersuinissamat periarfissaqartitsisoqartoq oqaatigineqarpoq."

a. Naalackersuisut namminersorlutik inuussutissarsiuteqartut akunnittarfinnik neriniartarfinnillu sananermikkut ingerlatsinermikkullu unammillerniarpaat?

Akissut: Akissuteqarnissamat atugassat Nunanut allanut, Inuussutissarsiortumut Niuernermullu Naalackersuisoqarfik akissuteqartinneqarpoq: "Naalackersuisut namminersorlutik inuussutissarsiuteqartunut unammillernissaminut pilersaaruteqanngillat kissaateqaratilluunniit. Akunnittarfinnik neriniartarfinnillu sanaartornissaq Naalackersuisut suliaassinngilaat, taamaattumillu aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi suliaannut taamaattunut aningaasanik immikkoortitsisoqanngilaq."

Apeqqu 3: Namminersorlutik ingerlatsisut namminersorlutillu oqartussat akunnerminni suleqatigiinnerannut Naalackersuisut tigussaasunik suut pilersaarutigaat?

Akissut: Akissuteqarnissamat atugassat Nunanut allanut, Inuussutissarsiortumut Niuernermullu Naalackersuisoqarfik akissuteqartinneqarpoq: "Ineriartortitsinerni suleqatigiittoqarsinnaatillugu tamanna Naalackersuisunit iluarisimaarneqartarpoq. Tamanna soorunami sullissisut namminneerlutik aalajangigassaraat."

a. Namminersorlutik inuussutissarsiortut attuumassuteqartut oqaloqatiginissaannut pilersaaruteqartoqarpa?

Akissut: Akissuteqarnissamat atugassat Nunanut allanut, Inuussutissarsiortumut Niuernermullu Naalackersuisoqarfik akissuteqartinneqarpoq: "Apeqqu 3-mut akissut takuuk".

i. Sorliit?

Akissut: Akissuteqarnissamut atugassatut Nunanut allanut, Inuussutissarsiornermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfik akissuteqartinneqarpoq: "Apeqqu 3-mut akissut takuuk".

ii. Qaqugu?

Akissut: Akissuteqarnissamut atugassatut Nunanut allanut, Inuussutissarsiornermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfik akissuteqartinneqarpoq: "Apeqqu 3-mut akissut takuuk".

iii. Oqaluuserisassat suut?

Akissut: Akissuteqarnissamut atugassatut Nunanut allanut, Inuussutissarsiornermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfik akissuteqartinneqarpoq: "Apeqqu 3-mut akissut takuuk".

Apeqqu 4: Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisup ernummatit taakkartugai tunngavigalugit Naalakkersuisut takornariaqarnermut ingerlatsinermi nikeriartitsinissaminnut suut pilersaarutigaat?

Akissut: Akissuteqarnissamut atugassatut Nunanut allanut, Inuussutissarsiornermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfik akissuteqartinneqarpoq: "Nuna tamakkerlugu takornariaqarnermut periusissiap nutaap suliarineqarnera ingerlavoq, aammalu takornariartitsisartut soqutigisaqartullu paasissutissanik nutaanik pissarsiffiginiarlugit angalasoqarpoq. Ineqarnermut Attaveqaasersuutinullu Naalakkersuisup isumakulunnartutut saqqummiussai pillugit inuussutissarsiutinik ingerlatalinnut akissutissarsiniarneqarput, aammalu suliniutaasinnaasut aaqqiissutissanullu periarfissaasinnaasut periusissiamut nutaamut ilanngunneqarnissaat eqqarsaatigineqarpoq."

a. Takornarissat amerlassutsikkut agguaassisarnermut assingusumik Naalakkersuisut eqqussiniarnerlutik?

Akissut: Akissuteqarnissamut atugassatut Nunanut allanut, Inuussutissarsiornermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfik akissuteqartinneqarpoq: "Maannakkorpiaq Kalaallit Nunaannut takornariartartut killilersorneqalernissaannik pilersaaruteqartoqanngilaq."

b. Umiarsuit takornariartaatinut ilaasut akitsuusersorneqarnissaannut imaluunniit akitsuutit pioreersunut Naalakkersuisut qaffaanissaminnut pilersaaruteqarpat?

Akissut: Akissuteqarnissamut atugassatut Nunanut allanut, Inuussutissarsiornermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfik akissuteqartinneqarpoq: "2023-mut aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissutip" isumaqatigiissutigineqarnerani isumaqatigiissummi peqataasut aalajangerput umiarsuarnut takornariartaatinut ilaasut akitsuuserneqartarnerannut tunngatillugu inatsit allanngortinniarlugu. Taamaalilluni Nunanut Allanut, Inuussutissarsiornermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfiup kiisalu Aningaasaqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfiup akornanni akitsuutinik nutaanik saqqummiinissaq siunertarlugu suleqatigiinneq ingerlavoq."

Apeqqu 5: Takornariaqarnermut ilinniakkat qinigaaffik una Naalakkersuisuniit amerliniarneqarnerlutik?

Akissut: Akissuteqarnissamut atugassatut Ilinniartitaanermit, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik akissuteqartinneqarpoq: "UKA 2021-mi imm. 95-imut aamma 107-imut atatillugu ilaatigut Avannaata Kommuniani aamma Kommune Qeqertalimmi inuussutissarsiutinut ilinniartitaaffiunerusinnaasunik nutaanik pilersitsinissamut misissuinerinik aallartitsisoqarpoq, tassanilu aamma takornariaqarnermut ilinniartitaanerit misissuinerinut ilaatinneqarput, kingullermillu UKA 2022-mi imm. 87-imi Ilulissani takornariaqarnermut ilinniartitaanermik pilersitsinissaq pillugu saqqummiussisoqarpoq. Nassuiaat UKA 2021-mi imm. 95-imik aamma 107-mik tunngaveqartoq UPA 2023-mi saqqummiunneqassaaq. UKA 2022 imm. 87-ip Inatsisartuni suliarineqarnissaa utaqqineqarpoq. Nassuiaammi takornariaqarnermut inassuteqaatigineqartut suli nalornissutaapput, aammalu Inatsisartut UKA 2022 imm. 87-imik suliaqarnerisa inernissaat suli inissinneqanngillat.

Taamaattumik Naalakkersuisut maannakkorpiaq takornariaqarnermut ilinniartitaanerit annertusinissaannut pilersaaruteqartoqarnerisooq ersarissumik oqaatigisinnaanngilaat."

Apeqqu 6: Takornariaqarnikkut piginnaasat sulisoqarnikkut nukissatigut pisariaqartitsinermit Naalakkersuisut suut pilersaarutigaat?

Akissut: Akissuteqarnissamut atugassatut Ilinniartitaanermit, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik akissuteqartinneqarpoq: "Misissuinerup, UKA 2021-mi imm. 95-imi aamma 107-imi saqqummiunneqartup suliarineqarnerata kingorna takornariaqarnermik inuussutissarsiuteqarnermi piginnaasanik sulisussanillu pisariaqartitsinermit tunngatillugu qanoq iliortoqassanersoq Naalakkersuisunit isummerfigineqassaaq."

Apeqqu 7: Nuna tamakkerlugu takornariaqarnikkut periusissiat Naalakkersuisut qaqugu naammassissangatippaat?

Akissut: Akissuteqarnissamut atugassatut Nunanut allanut, Inuussutissarsiornermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfik akissuteqartinneqarpoq: "2022-mi ukiap ingerlanerani Kalaallit Nunaanni angalanerit kingulliit ingerlanneqassapput, taakkunangaanniillu kalaallit takornariaqarnermik inuussutissarsiornerrannit tamarmiusumit isumassarsiat Nuna Tamakkerlugu Takornariaqarnermut Periusissiap inaarsarneqarnissaanut tunngavigineqassapput. Nuna Tamakkerlugu Takornariaqarnermut Periusissiap 2023-p aallartinnerani Naalakkersuisunit akuerisassanngorlugu piareerneqarnissaa siunnerfigineqarpoq."

a. Ineqarnermut Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuisup ernumassutitut taakkartugai tunngavigalugit Naalakkersuisut annertusaanissaminut pingaarnersuiniarnerlutik?

Akissut: Akissuteqarnissamut atugassatut Nunanut allanut, Inuussutissarsiornermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfik akissuteqartinneqarpoq: "Isumakuluutitut oqaatigineqartoq siunissami qanittumi suliniutinik aallartitsinissamut tunngavissiiinngilaq. Isumakuluutaasut siunissamut ungasissumut takornariaqarnermut periusissiarineqartussami aalajangersimasunik suliniuteqartoqarneratigut isumagineqassapput."

Apeqqu 8: Naalackersuisut ingerlatseqatigiiffiit akileraarutaat qinigaaffik una apparnissaanut pilersaaruteqarnerlutik?

Akissut: Akissuteqarnissamut atugassatut Aningaasaqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfik akissuteqartinneqarpoq: "Naalackersuisut maannakkorpiaq ingerlatseqatigiiffinnut akileraarutip appartinneqarnissaanik siunnersuuteqarnissaminut pilersaaruteqanngillat, kisiannili tamatumunnga aningaasalersuisoqarsinnaappat, qulequttap taassuma aamma akileraartarnermik aaqqissuusseqqinnissamut ilaatinneqarsinnaanera piareersimaffigineqarpoq."

Apeqqu 9: Takornariaqarnikkut inuussutissarsiummik suliffeqarfimmik aallartitsinissamut ajornannginnerpaanissaanik Naalackersuisut suut suliniutiginiarpaat?

Akissut: Akissuteqarnissamut atugassatut Nunanut allanut, Inuussutissarsiornermut Niuernermullu Naalackersuisoqarfik akissuteqartinneqarpoq: "Innovation Greenland aamma Visit Greenland peqatigiillutik Copenhagen Institute for Future Studies suleqatigalugu pilersaarusiamik suliaqarput, siunertaalluni nunatsinni suliniutit aamma siunertarisat maanna atorpeqartut misissussallugit, aamma takornariaqarnermi pinngortamilu misigisassarsiorititsineri qanoq ililluni nutaaliernerit aallarnisaanerillu pitsaanerpaamik ikorfartorneqarsinnaanersut. Suliniutip kingunerissavaa takornariatitsisartut aamma aallarnisaasartut qanoq ilillutik Kalaallit Nunaanni aallarnisaasarnerup takornariatitsisarnerullu ineriartortinneqarnissaanut peqataatinneqarsinnaanerat pillugu siunnersuusiornissaq."

Apeqqu 10: Naalackersuisut sammisamut allanik paasissutissiisinnaanerlutik?

Akissut: Naalackersuisut maannakkorpiaq soqutiginaateqarsinnaasunik allanik paasissutissiisinnaanngillat.

Neriuppunga qulaani allaqqasuni apeqquteqaatitit akineqartut.

Inuussutissarsiummik inuulluaqqusillunga

Erik Jensen